

SMERNICA RADY 2003/86/ES

z 22. septembra 2003

o práve na zlúčenie rodiny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 63 ods. 3 písm. a),

so zreteľom na návrh Komisie⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽³⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁽⁴⁾,

keďže:

- (1) s cieľom pokračujúceho vytvárania priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti Zmluva o založení Európskeho spoločenstva ustanovuje prijatie opatrení zameraných na zabezpečenie voľného pohybu osôb súbežne s vedľajšími opatreniami vzťahujúcimi sa na kontroly na vonkajšej hranici, azyl a imigráciu a takisto prijatie opatrení vzťahujúcich sa na azyl, imigráciu a zabezpečenie práv štátnych príslušníkov tretích krajín;
- (2) je potrebné prijať opatrenia týkajúce sa zlúčenia rodiny v súlade s povinnosťou chrániť rodinu a rešpektovať rodinný život, ktorá je zakotvená v mnohých nástrojoch medzinárodného práva. Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v článku 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v Charte základných práv Európskej únie.
- (3) Európska rada na svojom mimoriadnom zasadnutí v Tampere 15. a 16. októbra 1999, potvrdila potrebu harmonizácie vnútroštátnych právnych predpisov o podmienkach prijímania a pobytu štátnych občanov tretích krajín. V tejto súvislosti uviedla najmä, že Európska únia má zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so štátnymi občanmi tretích krajín, ktorí majú oprávnený pobyt na území členských štátov a dôraznejšia integračná politika má viesť k poskytnutiu ich práv a povinností, ktoré sú porovnateľné s právami a povinnosťami občanov Európskej únie. Preto Európska

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 116 E, 26.4.2000, s. 66 a Ú. v. ES C 62 E, 27.2.2001, s. 99.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 135, 7.5.2001, s. 174.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 204, 18.7.2000, s. 40.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 73, 26.3.2003, s. 16.

rada požiadala Radu, aby urýchlene prijala právne nástroje na základe návrhov Komisie. Potrebu dosiahnutia cieľov definovaných v Tampere znovu potvrdila Európska rada v Laeken 14. a 15. decembra 2001;

- (4) zlúčenie rodiny je nevyhnutný spôsob na umožnenie rodinného života. Pomáha vytvárať sociálno-kultúrnu stabilitu, ktorá uľahčuje integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín v členskom štáte, čo slúži aj na podporu ekonomickej a sociálnej súdržnosti, základného cieľa spoločenstva uvedeného v zmluve;
- (5) členské štáty majú uviesť do účinnosti ustanovenia tejto smernice bez diskriminácie na základe pohlavia, rasy, farby, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických znakov, jazyka, náboženstva alebo presvedčenia, politických alebo iných názorov, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, veku alebo sexuálnej orientácie;
- (6) na ochranu rodiny a vytvorenie alebo zachovanie rodinného života je potrebné stanoviť materiálne podmienky na uplatnenie práva na zlúčenie rodiny na základe spoločných kritérií;
- (7) členské štáty by mali byť schopné uplatňovať túto smernicu aj vtedy, keď rodina vstúpi spoločne;
- (8) zvláštnu pozornosť je potrebné venovať situácii utečencov vzhľadom na príčiny, ktoré ich donútili opustiť svoju krajinu a bránili im tam viesť normálny rodinný život. Preto je potrebné ustanoviť priaznivejšie podmienky na uplatnenie ich práva na zlúčenie rodiny;
- (9) zlúčenie rodiny sa má v každom prípade uplatniť na členov základnej rodiny, to znamená na manželku/manžela a maloleté deti;
- (10) je na členskom štáte, aby rozhodol, či si želá povoliť zlúčenie rodiny príbuzným v priamej vzostupnej línii, dospelým slobodným deťom, nezosobášeným alebo registrovaným partnerom, ako aj, v prípade polygamického manželstva, maloletým deťom ďalšieho manžela/manželky a garanta. Keď členský štát povolí zlúčenie týchto osôb, nedotkne sa to možnosti členských štátov, ktoré neuznávajú existenciu rodinných väzieb v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie, nezaobchádzať s uvedenými osobami ako s rodinnými príslušníkmi, pokiaľ ide o právo na pobyt v inom členskom štáte, čo je definované v príslušných právnych predpisoch ES;
- (11) právo na zlúčenie rodiny sa má uplatňovať v náležitom súlade s hodnotami a zásadami uznávanými členskými štátmi, najmä vo vzťahu k právam žien a detí;

takýto súlad oprávňuje na prípadné prijatie obmedzujúcich opatrení voči žiadostiam o zlúčenie rodiny polygamických spoločne žijúcich rodín;

- (12) možnosťou obmedzenia práva rodiny na zlúčenie detí starších ako 12 rokov, ktorých primárne bydlisko nie je spolu s garantom, sa zamýšľa zohľadniť schopnosť detí integrovať sa v ranom veku a zabezpečiť, že získajú potrebné vzdelanie a jazykové zručnosti v škole;
- (13) je potrebné stanoviť súbor pravidiel, ktoré budú upravovať postup posudzovania žiadostí o zlúčenie rodiny a o vstup a pobyt rodinných príslušníkov. Tieto postupy majú byť účinné a zvládnuteľné, pričom majú brať do úvahy bežnú pracovnú náplň správ členských štátov a takisto majú byť transparentné a spravodlivé, aby mali dotknuté osoby zabezpečenú primeranú právnu istotu;
- (14) zlúčenie rodiny je možné zamietnuť na základe oprávnených dôvodov. Osoba, ktorá chce získať povolenie na zlúčenie rodiny, nemá predovšetkým predstavovať hrozbu pre verejný záujem alebo verejný poriadok. Pojem verejný záujem môže zahŕňať aj odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že pojem verejný záujem a verejný poriadok zahŕňa aj prípady, v ktorých štátny príslušník tretej krajiny patrí do zoskupenia, ktoré podporuje terorizmus, podporuje takéto zoskupenie alebo má extrémistické ciele;
- (15) je potrebné podporovať integráciu rodinných príslušníkov. Na tento účel im má byť poskytnuté také nezávislé postavenie, ako má garant, najmä v prípadoch rozpadu manželstva alebo partnerstva, a prístup k vzdelaniu, zamestnaniu a odbornej príprave na povolanie za rovnakých podmienok ako osobe, s ktorou sú podľa príslušných podmienok zlúčení;
- (16) vzhľadom na to, že ciele navrhovaného opatrenia, a to ustanovenie práva na zlúčenie rodiny pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sa má uplatňovať podľa spoločných pravidiel, nemôžu uspokojivo splniť členské štáty a kvôli rozsahu a účinkom tohto opatrenia ich môže lepšie splniť spoločenstvo, môže spoločenstvo prijať opatrenia v súlade s princípom subsidiarity ustanoveným v článku 5 zmluvy. Podľa princípu proporcionality, ustanoveného v tom istom článku, táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na splnenie týchto cieľov;
- (17) v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o pozícii Spojeného kráľovstva a Írska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto

členské štáty nezúčastňujú na prijatí tejto smernice a nie sú ňou viazané ani nepodliehajú jej uplatňovaniu;

- (18) v súlade s článkami 1 a 2 Protokolu o pozícii Dánska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice a nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Účelom tejto smernice je určiť podmienky na uplatňovanie práva na zlúčenie rodiny štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí majú oprávnený pobyt na území členských štátov.

Článok 2

Na účely tejto smernice:

- (a) „štátny príslušník tretej krajiny“ je každá osoba, ktorá nie je občanom únie v zmysle článku 17 ods. 1 zmluvy;
- (b) „utečenec“ je každý štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá má postavenie utečenca v zmysle Ženevského dohovoru o postavení utečencov z 28. júla 1951, v znení protokolu podpísaného v New Yorku 31. januára 1967;
- (c) „garant“ je štátny príslušník tretej krajiny oprávnené pobývať v členskom štáte, ktorý žiada, alebo rodinní príslušníci ktorého žiadajú o zlúčenie rodiny, aby s ním boli spojení;
- (d) „zlúčenie rodiny“ je vstup a pobyt v členskom štáte rodinných príslušníkov štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má oprávnený pobyt v danom členskom štáte, za účelom zachovania rodinnej jednotky bez ohľadu na to, či rodinný vzťah vznikol pred alebo po jeho vstupe;
- (e) „povolenie na pobyt“ je každé povolenie vydané orgánmi členského štátu, ktoré umožňuje štátnemu príslušníkovi tretej krajiny oprávnené sa zdržiavať na jeho území v súlade s ustanoveniami článku 1 ods. 2 písm. a) Nariadenia Rady (ES) č. 1030/2002

z 13. júna 2002, ktorým sa stanovuje jednotný formát povolení na pobyt pre štátnych príslušníkov tretích štátov⁽¹⁾;

- (f) „maloletý bez sprievodu“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti mladšia ako osemnásť rokov, ktorý prichádza na územie členských štátov bez sprievodu dospelého, ktorý je zo zákona alebo na základe zvyku za ňo zodpovedný, a dovedy, kým nie je právoplatne zverený do starostlivosti takejto osoby, alebo maloletý, ktorý ostal bez sprievodu po vstupe na územie členských štátov.

Článok 3

1. Táto smernica sa uplatní, keď je garant držiteľom povolenia na pobyt vydaného členským štátom na obdobie jedného roka alebo dlhšie, a má dostatočné vyhliadky na získanie oprávnenia na trvalý pobyt, ak sú rodinní príslušníci jeho rodiny štátnymi príslušníkmi tretej krajiny akéhokoľvek postavenia.
2. Táto smernica sa neuplatní, ak garant:
 - (a) žiada o uznanie postavenia utečenca a jeho žiadosť ešte nebola dôvodom na konečné rozhodnutie;
 - (b) má povolenie na pobyt v členskom štáte na základe dočasnej ochrany alebo žiada o povolenie na pobyt na tomto základe a čaká na rozhodnutie o svojom postavení;
 - (c) má povolenie na pobyt v členskom štáte na základe doplnkovej formy ochrany v súlade s medzinárodnými záväzkami, vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praktikami členských štátov, alebo žiada o povolenie na pobyt na tomto základe a čaká na rozhodnutie o svojom postavení.
3. Táto smernica sa neuplatňuje na rodinných príslušníkov občanov únie.
4. Táto smernica sa nedotýka priaznivejších ustanovení:
 - (a) bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd medzi spoločenstvom alebo spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a tretími krajinami na druhej strane;
 - (b) Európskej sociálnej charty z 18. októbra 1961, zmenenej a doplnenej Európskej sociálnej charty z 3. mája 1987 a Európskeho dohovoru o právnom postavení migrujúcich pracovníkov z 24. novembra 1977.
5. Táto smernica neovplyvní možnosť členských štátov prijať alebo zachovať priaznivejšie ustanovenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 157, 15.6.2002, s. 1.

KAPITOLA II
Rodinní príslušníci

Článok 4

1. Členské štáty povolia vstup a pobyt podľa tejto smernice a za splnenia podmienok ustanovených v kapitole IV, ako aj článku 16, týmto rodinným príslušníkom:
 - (a) manželke/manželovi garanta;
 - (b) maloletým deťom garanta a jeho/jej manželky/manžela vrátane osvojených detí v súlade s rozhodnutím, ktoré prijal príslušný orgán v príslušnom členskom štáte, alebo s rozhodnutím, ktoré je automaticky vykonateľné vďaka medzinárodným záväzkom tohto členského štátu, alebo ktoré sa musí uznať v súlade s medzinárodnými záväzkami;
 - (c) maloletým deťom garanta vrátane osvojených detí garanta, keď sú v jeho starostlivosti a sú od neho závislé. Členské štáty môžu povoliť zlúčenie detí, ktorých starostlivosť je zdieľaná za predpokladu, že druhá strana podieľajúca sa na starostlivosti dala svoj súhlas;
 - (d) maloletým deťom vrátane osvojených detí manželky/manžela, keď sú v starostlivosti manželky/manžela a sú od nej/neho závislé. Členské štáty môžu povoliť zlúčenie detí, ktorých starostlivosť je zdieľaná za predpokladu, že druhá strana podieľajúca sa na starostlivosti dala svoj súhlas.

Maloleté deti uvedené v tomto článku musia byť mladšie ako je vek plnoletosti ustanovený právom príslušného členského štátu a nesmú byť ženaté/vydaté.

Keď je dieťa staršie ako 12 rokov a prichádza nezávisle od svojej ostatnej rodiny, môže členský štát postupovať odlišne a predtým ako povolí vstup a pobyt podľa tejto smernice, overí, či dieťa spĺňa podmienku na integráciu ustanovenú jeho platnými právnymi predpismi k dátumu implementácie tejto smernice.

2. Členské štáty môžu zákonom alebo iným právnym predpisom povoliť vstup a pobyt v súlade s touto smernicou a za splnenia podmienok ustanovených v kapitole IV týmto rodinným príslušníkom:

(a) prvostupňovým príbuzným v priamej vzostupnej línii garanta alebo jeho/jej manželky/manžela, keď sú od neho závislí a nepoživajú náležitú rodinnú podporu v krajine pôvodu;

(b) dospelým slobodným deťom garanta alebo jeho/jej manželky/manžela, keď sú objektívne neschopné zabezpečiť svoje vlastné potreby z dôvodu svojho zdravotného stavu.

3. Členské štáty môžu zákonom alebo iným právnym predpisom povoliť vstup a pobyt v súlade s touto smernicou a za splnenia podmienok ustanovených v kapitole IV nezosobášenému partnerovi, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, s ktorým je garant v riadne úradne potvrdenom trvalom dlhodobom vzťahu, alebo štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý je spojený s garantom v registrovanom partnerstve v súlade s článkom 5 ods. 2, a slobodným neplnoletým deťom vrátane osvojených detí takýchto osôb, ako aj ich dospelých slobodných detí, ktoré sú objektívne neschopné zabezpečiť svoje vlastné potreby z dôvodu svojho zdravotného stavu.

Členské štáty môžu rozhodnúť, že pokiaľ ide o zlúčenie rodiny, s registrovanými partnermi sa bude zaobchádzať rovnako ako s manželmi.

4. V prípade polygamického manželstva, ak garant už má manželku, ktorá s ním žije na území členského štátu, príslušný členský štát nepovolí ďalšej manželke zlúčenie rodiny.

Členské štáty sa môžu odchyliť od odseku 1 písm. c) a obmedziť zlúčenie rodiny na maloleté deti ďalšej manželky a garanta.

5. S cieľom zabezpečiť lepšiu integráciu a zabrániť núteným manželstvám môžu členské štáty požadovať, aby garant a jeho/jej manželka/manžel dosahovali na to, aby sa k nemu/nej mohla/mohol pripojiť manželka/manžel, najnižší požadovaný vek, najviac však 21 rokov.
6. Členské štáty môžu postupovať odlišne a požadovať, aby žiadosti týkajúce sa zlúčenia rodiny maloletých detí boli podané do veku 15 rokov, ako ustanovujú jeho platné právne predpisy k dátumu implementácie tejto smernice. Ak bude žiadosť podaná po dosiahnutí veku 15 rokov, členské štáty, ktoré sa rozhodnú uplatniť tento odlišný postup, povolia vstup a pobyt takýmto deťom z iných dôvodov ako je zlúčenie rodiny.

KAPITOLA III

Podanie a posúdenie žiadosti

Článok 5

1. Členské štáty určia, či za účelom uplatnenia práva na zlúčenie rodiny žiadosť o vstup a pobyt podá príslušným orgánom príslušného členského štátu garant alebo rodinný príslušník alebo rodinní príslušníci.
2. K žiadosti je potrebné doložiť písomný dôkaz o rodinnom vzťahu a o splnení podmienok ustanovených v článkoch 4 a 6 a kde je to uplatniteľné, v článkoch 7 a 8, ako aj overené kópie cestovných dokladov rodinného príslušníka/rodinných príslušníkov.

Ak je to potrebné za účelom získania dôkazu o existencii rodinného vzťahu, môžu členské štáty uskutočniť pohovory s garantom a jeho/jej rodinnými príslušníkmi a viesť ďalšie vyšetrovania, ktoré sa ukázu byť nevyhnutné.

Pri posudzovaní žiadosti týkajúcej sa nezosobášeného partnera garanta budú členské štáty považovať za dôkaz rodinného vzťahu také faktory ako spoločné dieťa, predchádzajúce spolužitie, registrácia partnerstva a iné spoľahlivé dôkazné prostriedky.

3. Žiadosť sa podá a posúdi, keď rodinní príslušníci bývajú mimo územia členského štátu, v ktorom býva garant.

Členský štát môže za primeraných okolností postupovať odlišne a prijať žiadosť podanú vtedy, keď sú už rodinní príslušníci na jeho území.

4. Príslušné orgány členského štátu dajú osobe, ktorá podala žiadosť, čo najskôr písomné oznámenie o rozhodnutí, v každom prípade najneskôr do deviatich mesiacov od dátumu podania žiadosti.

Za výnimočných okolností súvisiacich so zložitou posúdenia žiadosti sa lehota uvedená v prvom pododseku môže predĺžiť.

Uvedú sa dôvody rozhodnutia o zamietnutí žiadosti. Akékoľvek dôsledky neprijatia žiadneho rozhodnutia do konca lehoty ustanovenej v prvom pododseku budú vymedzené vo vnútroštátnych právnych predpisoch príslušného členského štátu.

5. Pri posudzovaní žiadosti členské štáty náležito zohľadnia najlepšie záujmy maloletých detí.

KAPITOLA IV

Požiadavky na uplatnenie práva na zlúčenie rodiny

Článok 6

1. Členské štáty môžu zamietnuť žiadosť o vstup a pobyt rodinných príslušníkov z dôvodov verejného záujmu, verejnej bezpečnosti a zdravia obyvateľstva.

2. Členské štáty môžu odobrať alebo odmietnuť obnoviť povolenie na pobyt rodinných príslušníkov z dôvodov verejného záujmu, verejnej bezpečnosti a zdravia obyvateľstva.

Pri prijímaní príslušného rozhodnutia vezmú členské štáty do úvahy okrem článku 17 závažnosť alebo druh trestného činu proti verejnému záujmu alebo verejnému poriadku spáchaného rodinným príslušníkom, alebo hrozby pochádzajúce od takejto osoby.

3. Príslušné orgány príslušného členského štátu nesmú odmietnuť obnovenie povolenia na pobyt a nariadiť odsun z územia iba z dôvodu choroby alebo nespôsobilosti, ktorá nastala po vydaní povolenia na pobyt.

Článok 7

1. Po podaní žiadosti o zlúčenie rodiny môže príslušný členský štát požiadať osobu, ktorá podala žiadosť, aby predložila dôkaz o tom, že garant:

- (a) má ubytovanie považované za bežné pre porovnateľnú rodinu v tom istom regióne, a ktoré spĺňa všeobecné zdravotné a bezpečnostné normy platné v príslušnom členskom štáte;
- (b) má zdravotné poistenie pokrývajúce všetky riziká, ktoré sú bežne kryté pre vlastných štátnych príslušníkov príslušného členského štátu, pre seba a pre príslušníkov svojej rodiny;
- (c) má stabilný a pravidelný prísun finančných prostriedkov, ktoré sú dostatočné na to, aby užíval seba a svojich rodinných príslušníkov bez toho, aby sa uchýlil k systému sociálnej pomoci príslušného členského štátu. Členské štáty zhodnotia tieto finančné prostriedky so zreteľom na ich charakter a pravidelnosť a môžu vziať do úvahy aj úroveň minimálnej vnútroštátnej mzdy a dôchodku, ako aj počet rodinných príslušníkov.

2. Členské štáty môžu požadovať od štátnych príslušníkov tretích krajín, aby dodržiavali integračné opatrenia v súlade s vnútroštátnym právom.

Pokiaľ ide o utečencov a/alebo rodinných príslušníkov utečencov uvedených v článku 12, integračné opatrenia uvedené v prvom pododseku sa môžu uplatniť iba vtedy, ak bolo dotknutým osobám povolené zlúčenie rodiny.

Článok 8

Členské štáty môžu požadovať od garanta, aby mal oprávnený pobyt na ich území počas obdobia nepresahujúceho dva roky predtým, ako sa k nemu pripoja jeho rodinní príslušníci.

Členský štát môže odlišným postupom ustanoviť čakaciu dobu najviac na tri roky medzi podaním žiadosti o zlúčenie rodiny a vydaním povolenia na pobyt rodinným príslušníkom, ak právne predpisy členského štátu týkajúce sa zlúčenia rodiny platné k dátumu prijatia tejto smernice berú do úvahy jeho prijímaciu kapacitu.

KAPITOLA V

Zlúčenie rodiny utečencov

Článok 9

1. Táto kapitola sa uplatní na zlúčenie rodiny utečencov uznaných členskými štátmi.
2. Členské štáty môžu obmedziť uplatňovanie tejto kapitoly na utečencov, ktorých rodinné vzťahy časovo predchádzajú ich vstupu.
3. Táto kapitola sa nedotkne žiadnych predpisov, ktoré udeľujú rodinným príslušníkom postavenie utečenca.

Článok 10

1. Článok 4 sa uplatňuje na definíciu rodinných príslušníkov okrem jeho tretieho pododseku odseku 1, ktorý sa neuplatňuje na deti utečencov.
2. Členské štáty môžu povoliť zlúčenie rodiny pre ďalších rodinných príslušníkov, ktorí nie sú uvedení v článku 4, ak sú od utečenca závislí.
3. Ak je utečencom maloletá osoba bez sprievodu, členské štáty:
 - (a) povolia vstup a pobyt na účely zlúčenia rodiny jeho/jej prvostupňovým príbuzným v priamej vzostupnej línii bez toho, aby sa uplatnili podmienky ustanovené v článku 4 ods. 2 písm. a);
 - (b) môžu povoliť vstup a pobyt na účely zlúčenia rodiny jeho/jej opatrovníkovi alebo ktorémukol'vek inému rodinnému príslušníkovi, ak utečenec nemá žiadnych príbuzných v priamej vzostupnej línii alebo takýchto príbuzných nie je možné vypátrať.

Článok 11

1. Článok 5 sa uplatňuje na podanie a posúdenie žiadosti podliehajúcej odseku 2 tohto článku.

2. Ak utečenec nemôže predložiť úradný písomný dôkaz o rodinnom vzťahu, členské štáty vezmú do úvahy iné dôkazy o existencii takéhoto vzťahu, ktoré sa zhodnotia podľa vnútroštátneho práva. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti sa nesmie zakladať iba na skutočnosti, že chýba písomný dôkaz.

Článok 12

1. Odlišne od článku 7 členské štáty nepožadujú od utečenca a/alebo od rodinných príslušníkov, aby vo vzťahu k žiadosti týkajúcej sa rodinných príslušníkov uvedených v článku 4 ods. 1 predložili dôkaz, že utečenec spĺňa požiadavky ustanovené v článku 7.

Ak je zlúčenie rodiny možné v tretej krajine, s ktorou má garant a/alebo rodinní príslušníci osobitné väzby, môžu členské štáty, bez toho, aby boli dotknuté medzinárodné záväzky, požadovať predloženie dôkazu uvedeného v prvom pododseku.

Členské štáty môžu požadovať od utečenca, aby splnil podmienky uvedené v článku 7 odsek 1, ak žiadosť o zlúčenie rodiny nebude podaná v lehote do troch mesiacov od priznania postavenia utečenca.

2. Odlišne od článku 8 členské štáty nepožadujú od utečenca, aby už mal pobyt na ich území počas určitého obdobia predtým, ako sa k nemu pripoja jeho/jej rodinní príslušníci.

KAPITOLA VI

Vstup a pobyt rodinných príslušníkov

Článok 13

1. Akonáhle je žiadosť o zlúčenie rodiny prijatá, príslušný členský štát povolí vstup rodinného príslušníka alebo rodinných príslušníkov. V tomto ohľade poskytne príslušný členský štát takýmto osobám všetky prostriedky potrebné na získanie požadovaných víz.
2. Príslušný členský štát udelí rodinným príslušníkom prvé povolenie na pobyt s dĺžkou trvania najmenej jeden rok. Toto povolenie na pobyt je obnoviteľné.
3. Dĺžka trvania povolení na pobyt udelených rodinnému príslušníkovi/rodinným príslušníkom nebude v zásade dlhšia ako dátum skončenia platnosti povolenia na pobyt, ktoré má garant.

Článok 14

1. Rodinní príslušníci garanta budú mať rovnaký nárok ako garant na:
 - (a) prístup k vzdelaniu;
 - (b) prístup k zamestnaniu a samostatnej zárobkovej činnosti;
 - (c) prístup k poradni pre voľbu povolania, počiatočnej a ďalšej odbornej príprave na povolanie a preškoleniu.
2. Členské štáty môžu v súlade s vnútroštátnym právom rozhodnúť, za akých podmienok budú rodinní príslušníci vykonávať činnosť v pracovnom pomere a samostatnú zárobkovú činnosť. Tieto podmienky stanovujú lehotu, ktorá v žiadnom prípade nepresiahne 12 mesiacov, počas ktorej môžu členské štáty preskúmať situáciu na svojom trhu práce predtým, ako povolia rodinným príslušníkom vykonávať činnosť v pracovnom pomere a samostatnú zárobkovú činnosť.
3. Členské štáty môžu obmedziť prístup k činnosti v pracovnom pomere a samostatnej zárobkovej činnosti pre prvostupňových príbuzných v priamej vzostupnej línii alebo pre dospelé slobodné deti, na ktoré sa vzťahuje článok 4 odsek 2.

Článok 15

1. Najneskôr po piatich rokoch pobytu a za predpokladu, že rodinnému príslušníkovi ešte nebolo udelené povolenie na pobyt z iných dôvodov ako zlúčenie rodiny, manžel/manželka alebo nezosobášený partner a dieťa, ktoré dosiahlo plnoletosť, má na základe žiadosti, ak sa vyžaduje, nárok na samostatné povolenie na pobyt, nezávisle od povolenia na pobyt garanta.

Členské štáty môžu obmedziť udelenie povolenia na pobyt uvedeného v prvom pododseku manželke/manželovi alebo nezosobášenému partnerovi v prípade rozpadu rodinného vzťahu.
2. Členské štáty môžu vydať samostatné povolenie na pobyt dospelým deťom a príbuzným v priamej vzostupnej línii, na ktorých sa vzťahuje článok 4 ods. 1.
3. V prípade ovdovenia, rozvodu, odluky alebo úmrtia prvostupňových príbuzných v priamej vzostupnej alebo zostupnej línii je možné vydať samostatné povolenie na pobyt na základe žiadosti, ak sa vyžaduje, osobám, ktoré vstúpili na základe zlúčenia rodiny. Členské štáty vydajú ustanovenia na zabezpečenie udelenia samostatného povolenia na pobyt v prípade mimoriadne ťažkých okolností.
4. Podmienky týkajúce sa udelenia a trvania samostatného povolenia na pobyt sú ustanovené vnútroštátnym právom.

KAPITOLA VII

Tresty a náprava

Článok 16

1. Členské štáty môžu zamietnuť žiadosť o vstup a pobyt na účel zlúčenia rodiny, alebo, podľa potreby, odobrať alebo odmietnuť obnoviť povolenie na pobyt rodinného príslušníka za týchto okolností:
 - (a) keď nie sú splnené alebo prestali byť plnené podmienky ustanovené touto smernicou.

Keď pri obnovovaní povolenia na pobyt nemá garant dostatok finančných prostriedkov bez uchýlenia sa k systému sociálnej pomoci členského štátu, ako je uvedené v článku 7 ods. 1 písm. c), členský štát vezme do úvahy prispievanie rodinných príslušníkov do príjmu domácnosti;
 - (b) keď garant a jeho rodinný príslušník/rodinní príslušníci nežijú alebo prestali žiť v skutočnom manželskom alebo rodinnom vzťahu;
 - (c) keď sa zistí, že garant alebo nezosobášený partner je v manželskom zväzku alebo je v trvalom dlhodobom zväzku s inou osobou.
2. Členské štáty môžu takisto zamietnuť žiadosť o vstup a pobyt na účel zlúčenia rodiny, alebo odobrať alebo odmietnuť obnoviť povolenie na pobyt rodinného príslušníka, ak sa preukáže, že:
 - (a) boli použité nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, falošné alebo sfalšované doklady, bol spáchaný podvod iným spôsobom alebo boli použité iné nezákonné prostriedky;
 - (b) k manželstvu, partnerstvu alebo osvojeniu došlo iba za účelom umožnenia dotknutej osobe vstúpiť alebo bývať v členskom štáte;

Pri hodnotení so zreteľom na tento bod môžu členské štáty vziať do úvahy najmä skutočnosť, že k manželstvu, partnerstvu alebo osvojeniu došlo po tom, ako bolo garantovi vydané povolenie na pobyt.
3. Členské štáty môžu odobrať alebo odmietnuť obnoviť povolenie na pobyt rodinného príslušníka, keď sa garantovo povolenie na pobyt končí a rodinný príslušník ešte nemá právo na samostatný pobyt podľa článku 15.
4. Členské štáty môžu viesť špecifické kontroly a inšpekcie, ak existuje dôvodné podozrenie z podvodu alebo účelového manželstva, partnerstva alebo osvojenia ako je

definované v odseku 2. Špecifické kontroly sa môžu začať aj pri príležitosti obnovenia povolenia na pobyt rodinných príslušníkov.

Článok 17

Členské štáty náležito zohľadnia charakter a pevnosť rodinných vzťahov osoby a trvanie jej pobytu v členskom štáte a existenciu rodinných, kultúrnych a sociálnych väzieb s krajinou jej pôvodu, keď zamietnu žiadosť, odoberú alebo odmietnu obnoviť povolenie na pobyt, alebo rozhodnú o odsune alebo nariadia odsun garanta alebo jeho rodinných príslušníkov.

Článok 18

Členské štáty zabezpečia, aby garant a/alebo jeho rodinní príslušníci mali právo vzniesť zákonnú námietku, keď je žiadosť o zlúčenie rodiny zamietnutá, alebo keď povolenie na pobyt nie je obnovené, alebo je odobraté, alebo je nariadený odsun.

Postup a právomoc, podľa ktorých sa uplatňuje právo uvedené v prvom pododseku, ustanoví príslušný členský štát.

KAPITOLA VIII

Záverečné ustanovenia

Článok 19

Komisia bude pravidelne, a po prvý raz najneskôr do 3. októbra 2007, podávať správu Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhne zmeny a doplnky, ktoré sa ukážu byť nevyhnutné. Tieto návrhy na zmeny a doplnky sa vypracujú prioritne vo vzťahu k článkom 3, 4, 7, 8 a 13.

Článok 20

Členské štáty prijímú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 3. októbra 2005. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Keď členské štáty prijímajú tieto opatrenia, uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 21

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 22

Táto smernica je adresovaná členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli 22. septembra 2003

Za Radu
predseda
F. FRATTINI
